

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce:	Smrt a voják armády České republiky
Autor práce:	Jindra Krejčířiková
Obor studia:	Pedagogika volného času
Posudek vypracoval:	Mgr. et Mgr. Jiří Ignác Laňka
Datum:	8. května 2016

Předložená práce svým rozsahem, jazykovou a grafickou úrovní plně odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci. Obsahuje nadstandardních 69 stran vlastního textu. Seznam použitých zdrojů je rozsáhlý a zabírá celkem čtyři strany. Je v něm uvedeno 55 vhodně zvolených titulů a je přehledně členěn do oddílů: monografie, Internetové zdroje, tištěné zdroje a další zdroje. Vlastní text je členěn do dvou hlavních částí, teoretické a praktické, tvořené řízenými rozhovory s respondenty. Odkazy na literaturu jsou činěny pečlivě formou průběžných poznámek. V první, teoretické části textu, která zabírá 36 stran práce, je jich 117, což jistě svědčí o pečlivé a poctivé práci s literaturou. Je však třeba upozornit na drobnou chybu v citačním záznamu, vyskytující se v celém textu. Autorka píše číslo stránky na konci citace až za číslem ISBN, ač to má být podle normy naopak.

Autorka se ve své práci dotýká tématu, který je nesmírně citlivý a eticky i psychologicky náročný. Zaměřila se na téma smrti a lidské smrtelnosti v kontextu se službou v armádě. Otevřela téma, které je tabu nejen ve většinové společnosti, ale zvláště v ozbrojených složkách, ač by se mohlo zdát, že zde jde o jaksi přirozené a logické spojení a že každý voják by měl být s tímto fenoménem vyrovnán. Vždyť armáda a smrt patří od úsvitu věků neoddělitelně k sobě, vojáci v rámci své „pracovní“ náplně v „ostrém“ nasazení smrt nejen způsobují, ale i přijímají, tedy by to měl být pro ně holý fakt, se kterým by měli operovat naprosto běžně a neosobně. Že to tak není a ani být nemůže, jednoznačně dokazuje autorka ve svém textu a nakonec i ona sama poctivě přiznává, že ji až její práce inspirovala k zamyšlení nad otázkami, které pro ni byly do té doby nepodstatné. Výpověď práce je o to působivější, že ona sama je vojákyní s osobní zkušeností z působení v zahraničních misích, tedy z prostředí, kde je smrt skutečně běžným artiklem a syrovou každodenní skutečností.

V úvodu autorka seznamuje s důvody, které ji vedly k zabývání se uvedeným tématem, se strukturou práce a s autory, z jejichž děl převážně čerpala. Bohužel zde nenalzáme jasně vymezený a definovaný cíl celé závěrečné práce. Autorka sice píše, že jejím cílem je „přiblížit pojem vojáka a zjistit, co vede ženy a muže v uniformách k tomu, aby pozvedli zbraň...“, což však nekoresponduje s názvem práce a s vymezením cíle v abstraktu. Jedná se tedy spíše o jakýsi dílčí cíl, stejně jako ostatní vytčené úkoly – zjištění, jak vojáci pohlížejí na smysluplnost války a z ní plynoucí smrti a strachu, dále zjištění, jak jsou vojáci ochotní přijmout pomoc psychologů a kaplanů a konečně zjištění, jak vojáci vidí smysluplnost svého působení v armádě. Tyto postupové cíle jsou nicméně zvoleny vhodně a vedou bez zbytečných odboček ke kýženému cíli, totiž k definování, „jak vojáci AČR vnímají smrt a nebezpečí v rámci své služby“. Takto jasně vymezený cíl se ale nachází, jak již bylo výše řečeno, pouze v abstraktu práce.

V první, teoretické části autorka rozebírá jednotlivé základní pojmy, se kterými dále operuje. Jsou to jakési pilíře, nesoucí celou myšlenku závěrečné práce. Zaoberá se definováním a historií pojmu voják, smrt, válka a strach. Rovněž nezapomíná ani na určitou formu vyrovnávání se s faktem smrti, která má staletou

tradici, a to je slavnostní pohřeb a glorifikace památky padlých. Také seznamuje s oficiálními službami, které pomáhají a nebo by měly pomáhat zpracovávat přítomnost negativních vlivů služebního prostředí, s psychologickou a duchovní službou. Dlužno však říci, že se nejedná o pouhou encyklopedickou deskripci uvedených pojmů, ale každá tato kapitola je samostatným hlubokým ponorem do významu zpracovávaného termínu a okolností, které se k němu vztahují, stejně jako historických a společenských souvislostí. Na závěr každé kapitoly přidává autorka kvalitně zpracované výstupy z provedených řízených rozhovorů na dané téma, čímž příjemně provazuje teoretickou část s částí praktickou a výstupy praktické části bezezbytku úročí. Není možné nezachytit jistý emoční náboj, který autorka do textu vložila. Ten zde však není na škodu věci, je uměřený a podtrhuje autenticitu a hloubku promyšlení zpracovávaných a předkládaných informací.

V úvodu praktické části je již cíl výzkumného šetření stanoven jasně. Autorka jako metodu získání potřebných informací zvolila kvalitativní výzkum, a to strukturovaný rozhovor s volnými otázkami. Stanovila si 9 okruhů, pro každý pak maximálně tři otázky. Výběr respondentů byl záměrný a vzhledem k tématu práce více než logický. Jednalo se o vojáky a vojákyně z povolání, kteří již absolvovali zahraniční misi a byli příslušníky jedné posádky. Autorka volila především kolegy, které již delší dobu znala, aby podpořila vstřícnost a otevřenost vzájemné komunikace, což se v průběhu rozhovorů potvrdilo. Respondentů bylo osm, což na první pohled může vypadat jako malý vzorek. Nicméně vzhledem ke specifičnosti a náročnosti tématu a pro potřeby bakalářské práce se jeví jako dostačující. Výsledky rozhovorů autorka shrnuje a aplikuje v teoretické části u jednotlivých zkoumaných témat.

Předloženou závěrečnou práci lze označit za poctivě zpracovanou a rovněž prakticky velmi dobře využitelnou. Jedná se o pečlivou a zajímavou studii fenoménu, který obecně není příliš frekventovaný a v prostoru ozbrojených složek prakticky zapovězený. Práce je psána svižným stylem, který se dobře čte.

Práci jednoznačně a rád **doporučuji k obhajobě.**

Navržené hodnocení: **výborně**

V Českých Budějovicích 13. května 2016